

Satversmes tiesa

Kopsavilkums

Lieta Nr. 2022-20-01

12.12.2023.

Satversmei neatbilst norma, kas ierobežoja Saeimas deputāta tiesības pilnvērtīgi piedalīties Saeimas darbā, ja tas nav vakcinējies pret Covid-19

Satversmes tiesa 2023. gada 7. decembrī pasludināja spriedumu lietā Nr. 2022-20-01 “Par likuma “Par pagaidu papildu prasībām Saeimas deputātu un pašvaldības domju deputātu darbam” 2. panta atbilstību Latvijas Republikas Satversmes 96. pantam un 101. panta pirmajai daļai”.

APSTRĪDĒTĀ NORMA

Saskaņā ar likuma “Par pagaidu papildu prasībām Saeimas deputātu un pašvaldību domju deputātu darbam” (turpmāk – Likums) 2. pantu no 2021. gada 15. novembra Saeimas darbā bija tiesīgs piedalīties tikai tāds Saeimas deputāts, kurš šajā likumā noteiktajā kārtībā bija uzrādījis sadarbspējīgu Covid-19 sertifikātu, kas apliecina vakcinācijas vai pārslimošanas faktu (turpmāk – sertifikāts), kā arī deputāts, kurš saņēmis klīniskās universitātes slimnīcas speciālista vai konsilija atzinumu par vakcinācijas atlikšanu uz noteiktu laiku un uzrādījis sadarbspējīgu sertifikātu par negatīvu veiktā testa rezultātu.

AUGSTĀKA JURIDISKĀ SPĒKA NORMA

Latvijas Republikas Satversmes (turpmāk – Satversme) 96. pants: “Ikvienam ir tiesības uz privātās dzīves, mājokļa un korespondences neaizskaramību.”

Satversmes 101. panta pirmā daļa: “Ikvienam Latvijas pilsonim ir tiesības likumā paredzētajā veidā piedalīties valsts un pašvaldību darbībā, kā arī pildīt valsts dienestu.”

LIETAS FAKTI

Lieta ierosināta pēc Jūlijas Stepaņenko (turpmāk – Pieteikuma iesniedzēja) pieteikuma. Viņa bija 13. Saeimas deputāte. Atbilstoši apstrīdētajai normai Saeimas deputātam, lai viņš no 2021. gada 15. novembra varētu piedalīties Saeimas darbā, Saeimas Mandātu, ētikas un iesniegumu komisijai bija jāiesniedz sertifikāts vai klīniskās universitātes slimnīcas speciālista vai konsilija atzinums par vakcinācijas atlikšanu uz noteiktu laiku kopā ar sertifikātu par negatīvu Covid-19 testa rezultātu. Pieteikuma iesniedzēja neiesniedza ne sertifikātu, ne konsilija atzinumu, tādēļ viņai tika liegta iespēja piedalīties Saeimas darbā gan klātienē, gan attālināti.

Pieteikuma iesniedzējas ieskatā tādējādi esot aizskartas viņai Satversmes 96. pantā ietvertās tiesības uz privātās dzīves neaizskaramību, kā arī Satversmes 101. panta pirmajā daļā ietvertās tiesības piedalīties valsts darbībā.

TIESAS SECINĀJUMI

Par to, kā vērtējama apstrīdētās normas satversmība

Satversmes tiesa atzina, ka pamatjautājums ir par to, vai apstrīdētajā normā noteiktaisliegums deputātam piedalīties Saeimas darbā atbilst Satversmes 101. panta pirmajā daļā ietvertajām tiesībām piedalīties valsts darbībā. Līdz ar to visupirms tika vērtēta apstrīdētās normas atbilstība šim Satversmes pantam. [14.]

Par Satversmes 101. panta pirmās daļas tvērumu un pamattiesību ierobežojumu

Satversmes tiesa norādīja, ka Satversmes 101. panta pirmā daļa attiecināma arī uz tiesībām pildīt Saeimas deputāta amatu. Satversmes 101. panta pirmā daļa kopsakarā ar Satversmes 5. pantu ietver Saeimas deputāta brīvās pārstāvības mandāta principu. No šī principa Saeimas deputātam izriet virkne tiesību, tostarp piedalīties Saeimas sēdēs, runas tiesības un tiesības balsot, kā arī tiesības iesniegt priekšlikumus, būt Saeimas komisiju un apakškomisiju sastāvā, piedalīties komisiju sēdēs, kā arī lemt par komisijas kompetencē esošiem jautājumiem un balsot par tiem. Turklāt tiesībām piedalīties Saeimas sēdēs, runas tiesībām un balsošanas tiesībām ir izšķiroša nozīme deputāta darbībā. Deputāta tiesības tiktu būtiski

vājinātas, ja viņam liegtu mutvārdos aizstāvēt savas iniciatīvas, pārliecināt citus deputātus par savu ideju un priekšlikumu nozīmību. [15.]

Tā kā Pieteikuma iesniedzēja Saeimas Mandātu, ētikas un iesniegumu komisijai neiesniedza ne sertifikātu, ne klīniskās universitātes slimnīcas speciālista vai konsilija atzinumu par vakcinācijas atlikšanu uz noteiktu laiku kopā ar sertifikātu par negatīvu Covid-19 testa rezultātu, viņa nevarēja piedalīties Saeimas un tās komisiju attālinātajās un klātienēs sēdēs, šajās sēdēs izteikties, balsot un plašāk pamatot pašas iesniegtos priekšlikumus. Vienlaikus Pieteikuma iesniedzēja turpināja piedalīties komisiju sēdēs kā klausītāja un Saeimā tika izskatīti Pieteikuma iesniedzējas iesniegtie priekšlikumi. Līdz ar to apstrīdētajā normā bija noteikts Pieteikuma iesniedzējas Satversmes 101. panta pirmajā daļā ietvertu tiesību ierobežojums. [15.]

Par to, vai apstrīdētajā normā ietvertais ierobežojums bija noteikts ar pienācīgā kārtībā pieņemtu likumu

Satversmes tiesa atzina, ka tai nav šaubas par to, ka apstrīdētā norma ir pieņemta un izsludināta Satversmē un Saeimas kārtības rullī noteiktajā kārtībā, kā arī ir pieejama atbilstoši normatīvo aktu prasībām. Tāpat Satversmes tiesai nebija šaubu par to, ka apstrīdētā norma ir pietiekami skaidri formulēta, lai Pieteikuma iesniedzēja būtu varējusi izprast no tās izrietošo tiesību un pienākumu saturu un paredzēt tās piemērošanas sekas. [16.1.]

Satversmes tiesa atzina, ka atbilstoši Saeimas autonomijas principam likumdevējam ir rīcības brīvība un tas ir tiesīgs pats izdarīt lietderības apsvērumus par kāda likumprojekta izskatīšanu steidzamības kārtībā. Izvērtējot, vai likumdevējs ir ievērojis tam noteiktās rīcības brīvības robežas, Satversmes tiesa pārliecinājās arī par to, ka priekšlikumu iesniegšanas termiņš – viena stunda – bija pietiekams. Līdz ar to Satversmes tiesa secināja, ka likumdevējs, nosakot likumprojekta izskatīšanu steidzamības kārtībā un priekšlikumu iesniegšanas termiņu, ir ievērojis savas rīcības brīvības robežas. [16.2.]

Satversmes tiesa konstatēja, ka atbildīgā komisija aicināja un savu viedokli pauda vairāki tiesību zinātnu eksperti, tiesībsargs, Veselības ministrijas, Tieslietu ministrijas, Ārlietu ministrijas, kā arī Slimību profilakses un kontroles centra pārstāvji. Gan atbildīgās komisijas, gan Saeimas sēdēs piedalījās un viedokli par likumprojektu pauda arī Pieteikuma iesniedzēja. Deputāti atbildīgās komisijas sēdēs un Saeimas sēdēs iepazinās ar viņiem pieejamiem likumprojekta izstrādes materiāliem, tostarp arī ar Juridiskā biroja atzinumu, bet nolēma tajā paustajam viedoklim nepievienoties. Juridiskā biroja viedoklis nevar liegt likumdevējam tiesības realizēt savas pilnvaras un pieņemt tiesību normas, ja tās atbilst Satversmei un vispārējiem tiesību principiem. [16.3.]

Ņemot vērā minēto, Satversmes tiesa secināja, ka Pieteikuma iesniedzējas pamattiesību ierobežojums ir noteikts ar pienācīgā kārtībā pieņemtu likumu. [16.]

Par to, vai apstrīdētajā normā ietvertajam Pieteikuma iesniedzējas tiesību ierobežojumam piedalīties Saeimas un tās komisijas attālinātajās sēdēs bija leģitīms mērķis

Satversmes tiesa norādīja, ka apstrīdētajā normā ietvertais Pieteikuma iesniedzējas pamattiesību ierobežojums piedalīties Saeimas un tās komisiju attālinātajās sēdēs, bija vērsts uz vakcinācijas pret Covid-19 aptveres palielināšanu. Vakcinācijas aptveres palielināšana bija vērsta uz to, lai atvieglotu veselības aprūpes sistēmas noslodzi. Satversmes tiesa atzina, ka Pieteikuma iesniedzējas tiesību ierobežojuma piedalīties Saeimas un tās komisiju attālinātajās sēdēs, leģitīmais mērķis bija sabiedrības labklājības aizsardzība. [17.1.]

Savukārt par Saeimas norādīto leģitīmo mērķi veicināt uzticēšanos Saeimas darbam un valstī īstenotajai Covid-19 infekcijas izplatības pārvaldības politikai, kā arī solidarizēties ar pārējo valsts un pašvaldību institūciju, tajā skaitā kapitālsabiedrību, amatpersonām un darbiniekiem, Satversmes tiesa norādīja, ka tās ir būtiskas vērtības, bet tās nevar tikt atzītas par leģitīmu mērķi, lai ierobežotu Saeimas deputāta tiesības piedalīties Saeimas darbā. Turklāt šīs vērtības izskatāmajā gadījumā Saeima būtu varējusi nostiprināt, piemēram, Saeimai paužot nostāju, ka tā ir vienota ar pārējo sabiedrību Covid-19 krīzes pārvarēšanā. [17.2.]

Vai Pieteikuma iesniedzējas tiesību ierobežojums piedalīties Saeimas un tās komisiju attālinātajās sēdēs bija piemērots leģitīmā mērķa sasniegšanai

Satversmes tiesa konstatēja, ka vakcinācija pret Covid-19 ir efektīvākais veids, kā pasargāt sevi un visu sabiedrību kopumā no inficēšanās ar Covid-19 un īpaši smagas slimības gaitas vai pat nāves, kā arī novērst Covid-19 izraisīto kaitējumu. Latvijā līdz brīdim, kad Likums stājās spēkā, proti, 2021. gada 14. novembrim, pamatvakcinācijas pret Covid-19 aptvere bija 58,8 procenti. Pasaules Veselības organizācija norādīja, ka Covid-19 krīzes pārvarēšanai nepieciešama 70 procentu iedzīvotāju vakcinācija. [18.]

Satversmes tiesa atzina, ka vakcinācijas pret Covid-19 aptveres palielināšanas pasākumi bija vērsti uz to, lai samazinātu Covid-19 infekcijas izplatību un palēninātu tempu, kādā pieauga to ar Covid-19 inficējušos pacientu skaits, kuriem bija nepieciešama veselības aprūpe. Pat vienas personas vakcinācija varēja pozitīvi ietekmēt kopējo vakcinācijas pret Covid-19 aptveri valstī. Nepieļaujot strauju Covid-19 slimnieku skaita pieaugumu, bijis iespējams mazināt veselības aprūpes sistēmas pārslodzes risku. Līdz ar to likumdevēja izraudzītais līdzeklis – Pieteikuma iesniedzējas tiesību piedalīties Saeimas un tās komisiju attālinātajās sēdēs ierobežošana – bija piemērots sabiedrības labklājības aizsardzības sasniegšanai. [18.]

Par to, vai Pieteikuma iesniedzējas tiesību ierobežojums piedalīties Saeimas un tās komisiju attālinātajās sēdēs bija nepieciešams

Satversmes tiesa konstatēja, ka, vērtējot Pieteikuma iesniedzējas tiesību ierobežojumu piedalīties Saeimas un tās komisiju attālinātajās sēdēs, Covid-19 tests nav uzskatāms par alternatīvu līdzekli. Pieteikuma iesniedzēja nav norādījusi nevienu citu alternatīvu līdzekli, ar kuru, viņasprāt, būtu bijis iespējams sasniegt leģitīmo mērķi. Arī Satversmes tiesa nekonstatēja citu, Pieteikuma iesniedzējas tiesības mazāk ierobežojošu līdzekli. Tādējādi Satversmes tiesa atzina, ka leģitīmais mērķis – sabiedrības labklājības aizsardzība – nebija sasniedzams ar citiem, Pieteikuma iesniedzējas tiesības mazāk ierobežojošiem līdzekļiem. [19.]

Par to, vai nelabvēlīgās sekas, kas Pieteikuma iesniedzējai rodas no viņas tiesību ierobežojuma piedalīties Saeimas un tās komisiju attālinātajās sēdēs, nav lielākas par labumu, ko no šā ierobežojuma gūst sabiedrība kopumā

Satversmes tiesa secināja, ka Saeima ir vienīgā vēlēšanu ceļā izveidota valsts varas konstitucionāla institūcija. Latvijas demokrātiskajā iekārtā Saeimai ir būtiska loma politiskajās debatēs. Saeimas deputāti, pildot sava amata pienākumus, pārstāv tautu, vērš uzmanību uz tai aktuāliem jautājumiem un aizstāv tās intereses. Tādējādi ikviena deputāta tiesību īstenošana veicina efektīvu demokrātijas funkcionēšanu. Tātad ikvienam Saeimas deputātam ir īpaša loma Latvijā kā demokrātiskā un tiesiskā valstī. Arī tāds viedoklis, ko pauž tikai viens vai daži Saeimas deputāti, ir būtisks Saeimas darbā. [20.]

Satversmes tiesa konstatēja, ka Pieteikuma iesniedzēja saglabāja savu deputātes mandātu un viņai bija tiesības sagatavot un iesniegt priekšlikumus un uzdot jautājumus rakstveidā, tāpat viņai tika saglabātas arī tiesības sagatavot un iesniegt likumprojektus un Saeimas lēmumu projektus un sazināties ar vēlētājiem. Taču Satversmes tiesa atzina, ka Saeimas deputāts var pārstāvēt tautu, tostarp paust tautas gribu, tikai tad, ja viņam tiek nodrošināta iespēja izmantot tās tiesības, kurām ir izšķiroša nozīme Saeimas deputāta darbā. Sekojoši Satversmes tiesa uzsvēra, ka kaut arī Pieteikuma iesniedzējai daļa no deputāta tiesībām tika saglabāta, tomēr iespēja tās īstenot nav pielīdzināma deputāta tiesībām piedalīties Saeimas un tās komisiju sēdēs, runas tiesībām un tiesībām balsot. [20.]

Par to, vai apstrīdētajā normā ietvertajam Pieteikuma iesniedzējas tiesību ierobežojumam piedalīties Saeimas klātienēs sēdēs bija leģitīms mērķis

Satversmes tiesa atzina, ka tās iepriekš izdarītie secinājumi par Pieteikuma iesniedzējas pamattiesību ierobežojuma leģitīmo mērķi – sabiedrības labklājības aizsardzība – ir vienlīdz attiecināmi arī uz Pieteikuma iesniedzējas tiesību ierobežojumu piedalīties Saeimas klātienēs sēdēs. [21.]

Papildus Satversmes tiesa konstatēja, ka apstrīdētā norma bija vērsta uz epidemioloģiski drošu apstākļu nodrošināšanu Saeimas telpās. Satversmes tiesa

secināja, ka valstij ir pienākums nodrošināt personas tiesības uz veselību, kas citstarp nozīmē to, ka valstij ir jāveic konkrēti pasākumi šo pamattiesību īstenošanai. Turklāt Latvijas konstitucionālajā iekārtā nav pieļaujama tāda situācija, ka valsts paliktu bez likumdevēju īstenojošās institūcijas. Tas ir īpaši svarīgi, lai tiktu nodrošināta stabila valsts funkciju izpilde. Ja tiek apdraudēta iespēja Saeimas sēdēs nodrošināt Satversmē izvirzītās kvoruma prasības, tad var tikt apdraudēta arī Saeimas spēja pildīt tai uzticētās likumdevēja funkcijas. Tādējādi bija būtiski aizsargāt arī ikvienu Saeimas deputātu no Covid-19 infekcijas pārneses personu savstarpējo kontaktu rezultātā. [21.]

Sekojoši Satversmes tiesa atzina, ka no apstrīdētās normas izrietošais Pieteikuma iesniedzējas tiesību ierobežojums piedalīties Saeimas klātienes sēdēs bija vērsts uz to, lai mazinātu Covid-19 infekcijas izplatību starp Saeimas deputātiem un darbiniekiem. Tādējādi šā ierobežojuma mērķis bija arī aizsargāt citu cilvēku tiesības. [21.]

Ņemot vērā minēto, Satversmes tiesa secināja, ka Pieteikuma iesniedzējas tiesību ierobežojuma piedalīties Saeimas klātienes sēdēs leģitīmie mērķi bija sabiedrības labklājības un citu cilvēku tiesību aizsardzība. [21.]

Vai Pieteikuma iesniedzējas tiesību ierobežojums piedalīties Saeimas klātienes sēdēs bija piemērots leģitīmā mērķa sasniegšanai

Satversmes tiesa atzina, ka tās iepriekš izdarītie secinājumi par Pieteikuma iesniedzējas pamattiesību ierobežojuma piemērotību leģitīmā mērķa – sabiedrības labklājības aizsardzība – sasniegšanai, ir vienlīdz attiecināmi arī uz Pieteikuma iesniedzējas tiesību ierobežojumu piedalīties Saeimas klātienes sēdēs. [22.]

Atsevišķi Satversmes tiesa izvērtēja piemērotību leģitīmā mērķa – citu cilvēku tiesību aizsardzība – sasniegšanai. Satversmes tiesa konstatēja, ka Covid-19 izplatās ar nelielu pilienu starpniecību, kuri no cilvēka elpceļiem izdalās, viņam runājot, klepojot vai šķaudot. Deputātu atrašanās Saeimas telpās nozīmē, ka viņi tieši kontaktējas gan cits ar citu, gan ar Saeimas darbiniekiem. Saeimai ir pienākums nodrošināt un aizsargāt gan deputātu, gan Saeimas darbinieku veselību. [22.]

Satversmes tiesa arī konstatēja, ka risks inficēties ar Covid-19 nevakcinētām personām esot trīs reizes augstāks nekā personām ar pabeigtu vakcinācijas kursu. Vakcinācija ļauj efektīvi samazināt inficēšanās gadījumu skaitu un novērst smagu slimības gaitu. [22.]

Sekojoši Satversmes tiesa secināja, ka ar apstrīdētajā normā noteikto līdzekli varēja samazināt Saeimas deputātu un darbinieku risku inficēties ar Covid-19. Ja Saeimas telpās pulcējās tikai vakcinētas vai Covid-19 pārslimojušas personas, kurām izstrādājusies imunitāte pret šo infekcijas slimību, tad varēja tikt mazināts risks, ka nevakcinēts Saeimas deputāts varētu pārnest Covid-19 ierosinātāju vīrusu un nodot to deputātiem un darbiniekiem, kuri bija vakcinējušies vai pārslimojuši Covid-19. Tādējādi varēja mazināt arī iespējamību, ka Saeimas deputāti inficējas ar Covid-19, nespēj piedalīties Saeimas sēdēs un tādējādi tajās nav kvoruma. Tā kā Saeimas spēja funkcionēt ir tieši atkarīga no deputātu spējas piedalīties Saeimas sēdēs, tad, mazinot varbūtību, ka vakcinētie deputāti Saeimas telpās nonāk tiešā kontaktā ar deputātu, kuram nav sertifikāta, tika nodrošināta Saeimas spēja funkcionēt. [22.]

Par to, vai Pieteikuma iesniedzējas tiesību ierobežojums piedalīties Saeimas un tās komisiju attālinātajās sēdēs bija nepieciešams

Satversmes tiesa konstatēja, ka Saeimas Prezidijs Likuma 6. pantā noteikto pienākumu ne retāk kā reizi divos mēnešos veikt vērtējumu Likumā noteikto ierobežojumu saglabāšanas nepieciešamībai izpildīja 2022. gada 13. janvārī un 15. martā. 2022. gada 15. martā Saeimas Prezidijs atzina, ka Likumu ar 2022. gada 1. aprīli varētu atzīt par spēku zaudējušu. Saeima to no 2022. gada 1. aprīļa atzina par spēku zaudējušu ar 2022. gada 24. marta likumu. [23.]

Vienlaikus Satversmes tiesa konstatēja, ka Ministru kabinets jau 2022. gada 15. februārī, pamatojoties uz ekspertu atzinumiem, prognozēja, ka situācija uzlabosies. Ārkārtējā situācija tika izbeigta ar 2022. gada 1. martu. Līdz ar tās izbeigšanu lielākajai daļai nodarbināto tika atcelta izvirzītā prasība pēc sertifikāta. Šī prasība līdz 2022. gada 31. martam tika saglabāta četrām nodarbināto grupām: 1) pedagogiem un bērnu uzraudzībā nodarbinātajiem; 2) sociālajā aprūpē

nodarbinātajiem; 3) veselības aprūpē nodarbinātajiem; 4) publiskajā sektorā nodarbinātajiem, kuri ikdienā apkalpo klientus. [23.]

Satversmes tiesa atzina, ka tas, ka valstī vairs nepastāvēja ārkārtējā situācija, nenozīmē, ka likumdevējs varētu uz valstī vērojamām situācijas izmaiņām reaģēt novēloti un nekonsekventi. Formāla Likuma prasību izpildīšana varēja novest pie tā, ka rīcība ir novēlota. Likumdevējam bija pienākums uz situācijas izmaiņām saistībā ar Covid-19 krīzes pārvarēšanu reaģēt bez kavēšanās. Covid-19 krīzes apstākļos bija nepieciešama koordinēta valsts varas institūciju rīcība. Turklāt bija jāņem vērā katra Saeimas deputāta īpašā loma demokrātiskā tiesiskā valstī un tas, ka ar apstrīdēto normu tika ierobežotas tādas Saeimas deputāta tiesības, kurām ir izšķiroša nozīme Saeimas deputāta darbā. [23.]

Satversmes tiesa konstatēja, ka arī pati Saeima jau 2022. gada 28. februārī, Saeimas Prezidijam lemjot par to, ka Saeima 2022. gada 3. martā sanāk uz sēdi klātienē, atzina, ka ir iespējams epidemioloģiskās drošības prasības mīkstināt. Tika saglabāta prasība lietot medicīnisko masku un ievērot distanci starp personām. Tāpat Satversmes tiesa konstatēja, ka vakcinācijas pret Covid-19 aptvere 2022. gada martā bija ievērojami uzlabojusies un sasniegusi 68,9 procentus. [23.]

Sekojoši Satversmes tiesa atzina, ka laikā, kad atbildīgās institūcijas vairs nesaskatīja nepieciešamību saglabāt tikpat stingras epidemioloģiskās drošības prasības, kādas tās bija 2021. gada rudenī, nebija saskatāms arī objektīvs pamats joprojām ierobežot Saeimas deputāta tiesības piedalīties Saeimas klātienē sēdēs. [23.]

Ņemot vērā minēto, Satversmes tiesa atzina, ka leģitīmie mērķi – sabiedrības labklājības un citu cilvēku tiesību aizsardzība – varēja tikt sasniegti ar citu, Pieteikuma iesniedzējas tiesības mazāk ierobežojošu, bet tikpat efektīvu līdzekli. [23.]

Tādējādi Satversmes tiesa atzina apstrīdēto normu par neatbilstošu Satversmes 101. panta pirmajai daļai. Satversmes tiesa arī atzina, ka tā kā apstrīdētā norma atzīta par neatbilstošu Satversmes 101. panta pirmajai daļai, vairs nav nepieciešams izvērtēt šīs normas atbilstību Satversmes 96. pantam. [23., 24.]

Tā kā apstrīdētā norma atzīta par neatbilstošu Satversmes 101. panta pirmajai daļai, Satversmes tiesai bija jālemj par brīdi, ar kuru minētā norma zaudē spēku. Satversmes tiesa secināja, ka Pieteikuma iesniedzējas tiesību ierobežojums ietekmēja ne tikai viņas tiesības piedalīties Saeimas un tās komisiju sēdēs, bet arī Satversmes 33. pantā ietvertās tiesības saņemt atlīdzību par Saeimas deputāta pienākumu pildīšanu. Apstrīdētās normas atzīšana par spēku zaudējušu no Pieteikuma iesniedzējas pamattiesību aizskārums rašanās brīža ir vienīgā iespēja aizsargāt viņas pamattiesības. Tādēļ attiecībā uz Pieteikuma iesniedzēju apstrīdētā norma atzīstama par spēkā neesošu no 2021. gada 15. novembra, kad viņai tika liegtas tiesības pilnvērtīgi piedalīties Saeimas darbā. [25.]

Satversmes tiesa nosprieda:

atzīt likuma "Par pagaidu papildu prasībām Saeimas deputātu un pašvaldības domju deputātu darbam" 2. pantu par neatbilstošu Latvijas Republikas Satversmes 101. panta pirmajai daļai un attiecībā uz Pieteikuma iesniedzēju par spēkā neesošu no 2021. gada 15. novembra.